

TEÁTRUM ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

- a 2020-as NAT-hoz illeszkedő
- „Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja”
- szerint felülvizsgált és módosított -

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

S z o l n o k, 2020. június

Igazgatói jóváhagyás ideje: 2020. június 17.

Nevelőtestületi elfogadás ideje: 2020. június 17

Fenntartói egyetértés dátuma: 2020. június 18.

.....
igazgató

.....
nevelőtestület képviselője

.....
fenntartó képviselője

TARTALOMJEGYZÉK

1. Pedagógiai alapelvek
 2. Nevelési program
 - 2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai
 - 2.2. A személyiségfejlesztéssel, a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok
 - 2.3. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái, a pedagógusok helyi intézményi feladatai, a tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje
 - 2.4. A kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje
 - 2.5. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai
 3. Helyi tanterv
 - 3.1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, a helyi tanterv végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések
 - 3.2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai
 - 3.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai
 - 3.4. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei; a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek; az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje; az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai
 - 3.5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag
 - 3.6. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei
 - 3.7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
 - 3.8. Az új tanterv bevezetésének ütemezése
- Záradék

1. Pedagógiai alapelvek

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola művészeteket befogadni képes, a művészeteket értő és kedvelő, a kulturális értékeket és javakat megbecsülő és azokat gyarapító fiatalokat kíván nevelni.

A színházi nevelés, a drámajáték adta lehetőségeket felhasználva képessé kívánjuk tenni tanítványainkat a társas kapcsolatok kialakítására, a társadalomba való zökkenőmentes beilleszkedésre.

Fejlesztani kívánjuk tanulóink önismeretét, önbizalmát, reális énképének és önértékelésének kialakulását, segíteni kívánjuk őket abban, hogy pozitív jövőképük alakuljon ki.

Pedagógiai programunk középpontjában az életkori sajátosságoknak megfelelő művészi tevékenység áll, a művészeti ág adta tág lehetőségeket kihasználva fontos szerepet szánunk a néphagyományok ápolásának, valamint a társzművészetek tevékenységi körének a színházi nevelésbe való integrálásának.

Különös fontosságot tulajdonítunk a verbális és nonverbális kommunikáció fejlesztésének, a kulturált, szép magyar beszéd kialakításának.

Alapvető célunk, hogy diákjaink valamennyi foglalkozásról sikerélménnyel távozzanak, hogy valamennyien átélhessék a művészi kreativitás élményét.

Tanítványainknak széleskörű szereplési lehetőséget kívánunk biztosítani, a legkiválóbbakat városi, megyei és országos rendezvényeken indítjuk.

2. Nevelési program

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Értékek, célok	Feladatok, eszközök, eljárások
1./ Művészetkedvelő, a művészeteket befogadni képes fiatalok nevelése.	1/a. Valamennyi évfolyamon tanévente legalább egy alkalommal színi előadás megtekintése, elemzése. b. A színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismertetése. c. A színjáték kulturális tradícióinak megismertetése. d. Nagysikerű színházi előadások videó felvételeinek megtekintése, elemzése. e. Komolyzenei koncertek, képzőművészeti kiállítások, táncszínházi produkciók megtekintése, elemzése / a lehetőségek függvényében /.
2./ Az együttműködési készség, az empátiás képesség fejlesztése a társas kapcsolatokban.	2/a. Minél változatosabb dramatikus tevékenységek biztosítása, kapcsolatteremtő és bizalomjátékok rendszeres alkalmazása. b. Lehetőséget teremteni arra, hogy a tanulók csoportos előadást tervezhessenek, átélhessék a közös alkotómunka örömét.
3./ A tanulók önértékelésének, önismeretének fejlesztése, reális énkép kialakítása.	3/a. A közös produkciókban az egyéni képességeknek megfelelő feladatok megtalálása, az erre való képesség fejlesztése. A tanulók képesség és adottság szerinti differenciált foglalkoztatása. b. Rendszeres ön- és társértékelés videofelvételek segítségével. c. Improvizáció, szituációs gyakorlatok során önálló véleményalkotásra, állásfoglalásra készítés, erkölcsi orientálás.

Értékek, célok	Feladatok, eszközök, eljárások
4./ A tanulók fantáziájának, művészi megismerő- és kifejező képességének fejlesztése.	4/a. Fantáziajátékok rendszeres alkalmazása. b. Improvizációs lehetőségek biztosításával, szituációs gyakorlatokkal kreativitásuk fejlesztése. c. A karakterábrázolás fejlesztése nyelvi, beszédtechnikai és mozgásos eszközökkel.
5./ Minél sokoldalúbb tevékenykedtetés a képzőművészet, a zene, a tánc elemeinek bevonásával.	5/a. Lehetőség biztosítása a rendszeres manuális tevékenységhez / bábok, maszkok, jelmezek, díszletek, egyszerű ritmushangszerek készítése /. b. Az előképző évfolyamain a néphagyományok ápolásának, a népi játékok, az énekes, táncos játékok tanulásának hangsúlyozása. c. A más művészeti ágak területéről származó ismeretek alkalmazása a szerepalkotás során.
6./ A verbális- és nonverbális kommunikáció és a kifejező, választékos anyanyelvi kultúra fejlesztése.	6/a. Drámai szövegek értő, színészi szempontokat is figyelembe vevő olvasása. b. A tiszta, érthető beszéd kialakítása. c. Légzőgyakorlatokkal a helyes légzés készséggé fejlesztése, beszédtechnikai gyakorlatok során a hangerő, a ritmus és a magyaros hanglejtés kialakítása.
7./ Önmagukat hitelesen vállalni tudó és akaró, határozott fellépésű, sikerorientált fiatalok nevelése.	7/a. Rendszeres pozitív visszajelzéssel erősíteni a diákok önbizalmát. b. A foglalkozásokon oldott légkör, nyílt, őszinte, a másikat és a másságot elfogadó attitűd megteremtése. c. Kreatív szerepjátékok gyakoroltatása. d. Koncentráló, lazító gyakorlatok, kapcsolatteremtő és kommunikációs játékok.

Értékek, célok	Feladatok, eszközök, eljárások
8./ A természeti, társadalmi környezet realitásainak, lehetőségeinek megismertetése.	8/a. A gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően a mesék, mondák életszerű feldolgozása, valamint a társadalom konfliktusait feloldó életjátékok alkalmazása. b. Valódi értékek megmutatása, erkölcsi állásfoglalásra készítés. c. Drámajátékokkal tárgyak, jellemek megformálása.
9/ Széleskörű szereplési lehetőség biztosítása, a tehetség menedzselése.	9/a. A tanév végén, az egyes tagintézmények által szervezett nyilvános tanszaki bemutató mellett az iskola közös tanév végi gálaműsorának munkaterv szerinti megszervezése. b. Egyes produkciók bemutatása az iskola valamely másik tagintézményében. c. A művészeti iskola egy-egy csoportjának fellépése a működéshez helyet biztosító általános iskola rendezvényein. d. A legjobb produkciók nevezése városi, megyei ill. országos rendezvényekre. e. Tehetséges tanítványaink felkészítése a különböző szinteken megszervezésre kerülő mese-, próza- és versmondó versenyekre.
10./ Az utolsó alapfokú évfolyam végére a tanulók eredményes felkészítése a művészeti alapvizsgára.	10/a. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja által megfogalmazott követelmények teljesítése valamennyi évfolyamon.

2.2. A személyiségfejlesztéssel, a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Pedagógiai felfogásunk szerint az alapfokú művészetoktatás, s különösen a színjáték tanszak elsődleges feladata a tanítványok személyiségének gazdagítása, a közösségek kialakítása és fejlesztése, a társadalomba való zökkenőmentes integrálódás segítése.

E feladat elsődlegesen a tevékenységet a középpontba helyező művészetpedagógiával valósítható meg. A tanulók élményszerűen kell, hogy megtapasztalják a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, a különböző művészi kifejezési formákat.

A pedagógus elsődleges feladata tehát, hogy a különböző dramatikus tevékenységformákon, képességfejlesztő és improvizációs gyakorlatokon keresztül fejlessze a tanulók érzelmi, értelmi, szociális és fizikai képességeit, készségeit, gazdagítsa önkifejezési formáit, illetve az egyéni és csoportos kreatív tevékenységeken keresztül segítse elő a tanulók szocializációjának folyamatát.

A művészetekhez kötődő, azok formanyelvét tanító tantárgyak segítséget kínálnak a gyermek világszemlélete és öntudata formálásában.

Esztétikai, művészeti nevelésünk során a hiteles személyiség megerősítésére, művészeti élményhelyzetek teremtésére, az értékírányultságok közti helyes választás képességének a kialakítására törekszünk.

Valljuk, hogy a művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez, valamint azt, hogy a nevelés vonatkozásában az alkotás a művészi élmény befogadásával szemben elsőbbséget élvez, hisz az alkotás folyamatában formálódnak bizonyos, a befogadáshoz nélkülözhetetlen készségek, képességek, képzetek, szokások és reflexek, amelyeket a pusztá szemlélődés nem tud kialakítani.

Művészeti nevelésünk során tanítványaink előtt fel kell tárunk a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, meg kell értetnünk, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

A közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés feladatait nem csak a művészeti foglalkozásokon tekintjük elsőrendű feladatunknak, hanem az órákon kívül is teret kívánunk biztosítani tanítványaink számára a művészi élmények átélésére és a közösségi programokban való részvételre, ezért veszünk részt tanítványainkkal színházi előadásokon, rendezünk tavaszi drámanapokat vagy tanév végi gálaműsort.

2.3. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái, a pedagógusok helyi intézményi feladatai, a tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola szellemiségéből, a személyiségfejlesztésről alkotott hitvallásunkból következően az iskola közvetlen partnerei, a szülők, diákok és pedagógusok együttműködését a kölcsönös tisztelet, az egymásra való odafigyelés, a másik érdekeinek a figyelembe vétele kell, hogy jellemezze.

A művészeti foglalkozásokon, kulturális rendezvényeken arra törekszünk, hogy tanítványaink a csoportos tevékenységek kapcsán fejlesszék kapcsolatteremtő képességüket, empátiájukat, kommunikációjukra a másokra való odafigyelés, a durva megnyilvánulások kerülése legyen a jellemző.

A tanár-diák viszonyra – a drámatanári attitűdből következően is – a közvetlen kapcsolat, a foglalkozások vezetésénél a direkt utasítások helyett a konszenzusra való törekvés a jellemző. A tanár természetesen ura a helyzetnek, de elsődlegesen a drámaóra megfelelő feltételeit, légkörét, a motiváltságot biztosítja, s mintegy a háttérből irányít.

A pedagógusok együttműködésének lehetőségeit nagyban meghatározza, hogy a Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola több, egymástól távol lévő telephelyen működik, így a napi kapcsolattartás elsődlegesen az egy telephelyen dolgozó pedagógusok között alakul ki. Ezen lehetőségeink tudomásul vétele mellett törekszünk arra, hogy tantestületünkben megélhető legyen az egy közösségbe tartozás, a közös célok eléréséért való együttműködés élménye.

Fentiek miatt tartunk rendszeresen tantestületi értekezleteket, belső továbbképzéseket, látogatjuk egymás óráit, hozunk létre iskolai gálaműsort.

Egymás jobb megismerésének, a szakmai kapcsolatok bővítésének adnak teret évzáró rendezvényeink, nevelőtestületi rendezvényeink.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők ne csak gyermekeiken keresztül kapjanak információkat nevelő munkánkról, ezért pedagógusaink a foglalkozások előtt és után, valamint előre egyeztetett más időpontokban is készségesen állnak a szülők rendelkezésére, hogy tájékoztatást adjanak gyermekük előrehaladásáról, iskolai programjainkról.

Az iskola vezetése mind a szülők, mind a diákok, mind a pedagógusok felé nyitott a kommunikációra, az érintettek bármely ügyben kereshetik az igazgatót és a művészeti vezetőt. Az ügyintézés folyhat írásban, elektronikusan, telefonon vagy előre egyeztetett időpontban személyesen.

A diákok jogaik gyakorlása érdekében diákönkormányzat létrehozását kezdeményezhetik. A tanulók csoportvezető tanáraiuknak vagy az intézmény vezetésének szóban, elektronikus formában vagy írásban juttathatják el a nevelő-oktató munkát érintő javaslataikat, kéréseiket, kérdéseiket.

2.4. A kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola programját, mint komplex személyiségfejlesztő programot értelmezi. A program lehetőséget biztosít a sokoldalú képességfejlesztésre, arra, hogy a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a hátrányos helyzetű vagy a halmozottan hátrányos helyzetű tanítványaink számára hátránykompenzációs programot nyújtson, míg a kiemelten tehetséges diákjaink számára tehetséggondozó programként működjön, így a művészi tehetség a felszínre kerülhessen és kiteljesedhessen.

A művészeti csoportokat vezető pedagógus feladata, hogy a gyermekekben a különféle területeken jelentkező tehetséget felismerje, differenciált foglalkoztatással és rendszeres pozitív visszacsatolással azt erősítse, fejlessze. Az egyre magasabb évfolyamokba lépő gyermekcsoportoknál fokozatosan ki kell alakítani egy olyan – az egyéni képességeken és tehetségen alapuló – feladatmegosztást, amely lehetővé teszi, hogy a tantervi követelmények valamennyi növendék számára kötelező elsajátítása mellett, a különféle egyéni tehetségek fejlődhessenek.

Alapelvként fogalmazzuk meg, hogy valamennyi tanítványunk valamely művészeti területen tehetséges, s a feladatunk az, hogy e területet feltárjuk és tanítványunkat ezen a területen fejlesszük.

Az iskola eszmeisége a bensőséges hangulatú alkotómunkára, a társas kapcsolataiban a szerepét könnyen megtaláló, pozitív jövőképpel és önmagába vetett hittel rendelkező fiatalok nevelésére alapul, ezért a dramaturgiában tehetséges, de az egyéni fellépéstől idegenkedő tanítványunkat nem kényszerítjük arra, hogy mindenképpen versmondó versenyen induljon, avagy köztudottan gyenge kezűgyességű, de kiváló tehetségű előadóművészüket nem a díszletkészítés feladataival bízunk meg.

Pedagógiánk alapvetően a sikerorientáltságon, a tehetség feltárásán és kibontakoztatásán, az erősségek megerősítésén s nem a gyengeségek hangsúlyozásán alapul.

A csoportvezető pedagógus feladata tehát, hogy a dramatikus játékban, ill. a létrehozandó produkciókban minden tanítványának igyekezzen megtalálni a számára legnagyobb sikert biztosító feladatot, s e feladatkörben tanítványa a lehető legnagyobb mértékben aknázza ki a benne rejlő tehetséget, maximálisan hozzájárulva ezzel a játék, a produkció sikeréhez.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola feladatának tekinti, hogy a színművészet, az előadó-művészet valamely ágában legtehetségesebb tanítványait a városi, megyei és országos rendezvényekre, versenyekre eredményesen felkészítse s benevezze.

2.5. A tanulmányok alatti vizsgák és alkalmassági vizsga szabályai, a felvétel és átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai

Tanítványaink a 6. évfolyam befejezésekor művészeti alapvizsgát, a 10. évfolyamot követően pedig művészeti záróvizsgát tehetnek. Ezen vizsgák szabályait az 1. sz. és a 2. sz. melléklet tartalmazza.

Diákjaink egy vagy több tanév tananyagából, követelményeiből osztályozó vizsgát tehetnek. Az osztályozó vizsgát a tanuló vagy a szülő kérése alapján az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgát a tanuló háromtagú vizsgabizottság előtt teszi le. A vizsgabizottság az elnökből és kettő tagból áll. A vizsgabizottság tagjait az igazgató jelöli ki. A vizsgabizottság elnöke a tagok közül kérdező tanárt jelöl ki. A kérdező tanár az adott évfolyam adott tantárgyának tananyaga és követelménye alapján összeállítja a vizsgakérdéseket. A vizsgázó értékelése a helyi tanterv követelményei alapján történik. A vizsgabizottság egyszerű többséggel állapítja meg a vizsgázó osztályzatát. A vizsgabizottság az osztályozó vizsgáról jegyzőkönyvet készít, amelyet csatolni kell a tanuló törzslapjához.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskolába a felvétel az iskolába történő jelentkezés alapján történik. Az iskola pedagógiai alapelveivel, értékrendjével, célkitűzéseivel összhangban, amelyek szerint művészetpedagógiai programunkat széles spektrumú személyiségfejlesztő és képesség kibontakoztató programként

értelmezzük, s minden diákot fejleszthetőnek tartunk, alkalmassági vizsgát az iskolába történő felvételhez nem írunk elő.

A másik iskolából való átvétel feltétele az iskolába való jelentkezés. A tanuló a bizonyítványa alapján meghatározott évfolyamra kerül, ill. osztályozó vizsgát tehet.

3. Helyi tanterv

3.1. A választott kerettanterv (alapprogram) megnevezése, az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei; a helyi tanterv végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A helyi tanterv az alapfokú művészetoktatás alapprogramja, annak 1. és 2. számú melléklete szerint készült, amelyek tartalmazzák az alapfokú művészetoktatás követelményeit és tantervi programját.

Az adott művészeti ág, a színjáték tanszak cél- és feladatrendszeréből, de mindennapi gyakorlatából is következik, hogy a könyvek, irodalmi anyagok használata a tevékenység egészét áthatja. Ugyanakkor pedagógiai alapvetésünkéből következik, hogy a Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola tanítványai számára nem ír elő kötelezően megvásárolandó tankönyveket, pedagógiai munkája nem valamely tankönyv anyagának feldolgozására és az ott leírtak számonkérésére épül.

A helyi tanterv valamennyi tantárgy esetén igen részletesen tartalmazza az ajánlott irodalmak jegyzékét, mind a szakirodalmak, mind a feldolgozásra szánt művek vonatkozásában.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola székhelyén és valamennyi telephelyén rendelkezésre állnak a szükséges szakkönyvek és a feldolgozásra szánt művek.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola folyamatosan bővíti mind a szakirodalmak, mind a feldolgozásra szánt művek számát.

Az adott szakkönyvek kiválasztásának joga – a tantervi előírások és a helyi lehetőségek figyelembevétele mellett – a csoportvezető pedagógusé.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola a tevékenykedtetésen alapuló személyiségfejlesztést állítja a középpontba, ezért a szükséges eszközöket, taneszközöket a diákok maguk állítják elő. Maguk készítik a bábokat, maszkokat, jelmezeket, díszleteket. Ezen (tan)eszközök elkészítéséhez

szükséges felszereltség a telephelyeken rendelkezésre áll, az anyagszükségletet a Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola éves költségvetésében biztosítja.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola a székhelyül szolgáló iskolaépületében egyre bővülő jelmez-, kellék- és díszletárral rendelkezik.

E jelmez-, kellék- és díszlettár a tanulók hosszabb távon is hasznosítható produktumai mellett a vásárolt vagy szakemberek által készített jelmezeket, eszközöket tárolja.

A csoportvezető tanárok a szükséges jelmezeket, eszközöket foglalkozásokra, bemutatókra ingyenesen kölcsönözhetik.

A helyi tanterv végrehajtásához az alábbi eszközök és felszerelések állnak rendelkezésre:

Tantermenként

CD vagy DVD lejátszó

TV, videó

vetítőállvány, vetítővászon

eszközök, anyagok egyszerű jelmezek, bábok, kellékek, díszletek készítéséhez (papírok, ollók, festékek, ecsetek, ceruzák, ragasztók, textíliák, cernák, tűk, gombok, stb.)

Telephelyenként/előadótermenként

mozgatható dobogók

videokamera

egyszerű ritmus- és dallamhangszerek

egészalakos tükör

Központi jelmeztárban a székhelyen

jelmezek, kellékek, díszletek leltár szerint

Az egyes tantárgyak követelményeinek, tananyagának leírásánál az eszközjegyzékre vonatkozó kiegészítések találhatók.

3.2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az erkölcsi nevelés

A szerepjátékok, a különböző karakterek megformálása, sajátos élethelyzetek átélése remek lehetőséget nyújt az erkölcsi nevelésre. A foglalkozások során megvalósítható a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és

azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. A drámajátékok teremtetten életszerű helyzetekben felkészítjük tanítványainkat az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítünk választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Tanítványaink a nemzeti ünnepeinken megtartott ünnepi műsorok rendszeres szereplői. Az előadásokra való felkészülés során megismerik nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, jeles magyar történelmi személyiségek életét, kialakul bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

Irodalmi művek feldolgozása során megismerik a magyar és az európai történelmet és kultúrát.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A drámajátékok során a tanítványokban kialakul a szabálykövetés, amely elősegíti a törvénytisztelet, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteltének, az erőszakmentes magatartásnak a kialakulását. A foglalkozások során segítjük a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását, mindezekkel a felelős állampolgári magatartás kialakulását.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Pedagógiai alapelveinkben megfogalmazottak szerint: „Fejleszteni kívánjuk tanulóink önismeretét, önbizalmát, reális énképének és önértékelésének kialakulását, segíteni kívánjuk őket abban, hogy pozitív jövőképük alakuljon ki.” valamint „A színházi nevelés, a drámajáték adta lehetőségeket felhasználva képessé kívánjuk tenni tanítványainkat a társas kapcsolatok kialakítására, a társadalomba való zökkenőmentes beilleszkedésre.”

A tanulók önismeretének fejlesztése érdekében az alábbi célokat, feladatokat határoztuk meg:

„A közös produkciókban az egyéni képességeknek megfelelő feladatok megtalálása, az erre való képesség fejlesztése. A tanulók képesség és adottság szerinti differenciált foglalkoztatása.

Rendszeres ön- és társértékelés videofelvételek segítségével.

Improvizáció, szituációs gyakorlatok során önálló véleményalkotásra, állásfoglalásra készítés, erkölcsi orientálás.”

A társas kultúra fejlesztésére az alábbi célokat, feladatokat foglalmaztuk meg:

„Minél változatosabb dramatikus tevékenységek biztosítása, kapcsolatteremtő és bizalomjátékok rendszeres alkalmazása.

Lehetőséget teremteni arra, hogy a tanulók csoportos előadást tervezhessenek, átélhessék a közös alkotómunka örömét.”

A családi életre nevelés

A szerepjátékok során a diákoknak lehetőségük van családi konfliktusok megélésére és azok megoldására, a kompromisszum képesség kialakítására, harmonikus családi minták követésére. Felkészítjük őket a családi életre, a felelős párkapcsolatok kialakítására, a családi közösségek megbecsülésére.

A testi és lelki egészségre nevelés

Fontos feladatunknak tekintjük, hogy tanítványaink minden foglalkozásról sikerélménnyel távozzanak, testileg és lelkileg is felfrissüljenek. A gyakorlatok során meg kívánjuk tanítani őket lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A drámajátékok kapcsán lehetőség van a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítására. A szerepjátékok során saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Ennek kapcsán számos olyan képességet fejlesztünk, mint pl. együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás, amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A szakértői dráma kiváló lehetőséget nyújt gazdasági társaságok, vállalatok, intézmények mindennapi életének modellezésére. Ez által a diákok megtanulják, hogyan kell az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használni. Cél az is, hogy környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Pályaorientáció

A helyzetgyakorlatok, dramatizálások kapcsán különböző mesterséget űző személyek bőrébe bújnak a játékosok, ez által ismereteket kapnak egyes foglalkozásokról, segítve őket abban, hogy megismerjék az érdeklődésüknek megfelelő területeket, megtalálják hivatásukat, a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A legtehetségesebbeket segítjük abban, hogy drámatagozatos gimnáziumban tanulhassanak tovább.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Művészeti iskolánk vonatkozásában ez a terület csak áttételesen, elsődlegesen a szakértői dráma kapcsán kerül előtérbe. Itt nyílik arra lehetőség, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén, valamint tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Médiatudatosságra nevelés

Művészetoktatásunk feladatának tekinti, hogy tanítványaink értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Rendszerezsek a nyomtatott és az elektronikus sajtó híreinek, szövegeinek a feldolgozásai, értelmezései. Meg kívánjuk tanítani diákjaink számára a médiák által közvetített tartalmak kritikus értelmezését, befogadását.

A tanulás tanítása

Pedagógiánk középpontjában a művészeti tevékenység áll. Diákjaink többnyire indirekt módon, a szerepjátékok által tanulnak. A pedagógus gyakran maga is szerepbe lép, és mint a játék szereplője, mintát adva tanít: együttműködést, kommunikációt, konfliktuskezelést, problémamegoldást. Szerep vagy vers tanuláskor a memória fejlesztés mellett a kifejező készség, a mimika, a gesztusok, a szép magyar beszéd is fejlődik.

3.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskolában két tanterv fut párhuzamosan, a 3/2011.(I.26.) NEFMI rendelet szerinti tanterv fokozatosan váltja le az azt megelőzőt. A 3/2011.(I.26.) NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően már működő évfolyamok választható tantárgyai a vers- és prózamondás, a kreatív zenei gyakorlatok, a bábjáték, a színházismeret.

A 3/2011.(I.26.) NEFMI rendelet hatálybalépése után induló évfolyamok választható tárgyai a beszéd és vers, a zene és ének, a színházismeret.

Az adott csoport esetében azt, hogy mi lesz a csoport választható tantárgya, a csoportvezető tanár határozza meg.

3.4. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei; a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek; az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje; az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai alapvetéséből következően nem ismeret, hanem *tevékenységközpontú*, a csoportvezető pedagógus tevékenysége nem tananyagtartalmak átadására, hanem *képességfejlesztésre* kell, hogy irányuljon.

A növendékeket erős belső motiváció kell, hogy áthassa, a sikeres pedagógiai munka eredményeként tanítványainkban a tantárgy, a tanszak iránt pozitív attitűdnek kell kialakulnia.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskolában a diákok munkája nem a rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérésre való felkészülésen alapszik, hanem a nyugodt légkörben folyó, az egyéni képességeken alapuló, csoportban végzett tevékenységen.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskolában a tanulók teljesítményének az értékelése nem valamely tananyagtartalmak elsajátítási szintje szerint történik, hanem a diákok adottságait figyelembe vevő képességfejlődésen.

A csoportvezető pedagógus a tanév folyamán mindvégig figyeli tanítványai egyéni fejlődését, rendszeres szóbeli értékeléseiben, amikor csak lehetőségét látja, kiemeli a pozitívumokat, dicsér, arra törekszik, hogy megerősítő visszajelzéseivel fokozza tanítványai önbizalmát, és a csoport erős motivációt érezzen a közösen végzett tevékenység iránt.

A harmadik évfolyamtól a tanulók tanév végén tanszaki bemutatón is bemutatják az adott tanévben tanultakat. A csoportvezető pedagógus a bemutatót követően szóban is értékeli tanítványai produkcióit, fejlődését, a tanév végi osztályozáskor a tanszaki bemutatón nyújtottakat is figyelembe veszi.

A csoportvezető pedagógus a tanulók munkáját – a 27/1998.(VI. 10.) MKM rendelet alapján kiadott ” Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja, Színművészet-bábművészet ” című kiadványban foglaltak szerint – félévkor és tanév végén osztályzattal minősíti.

Az osztályzattal való minősítéskor az e fejezetben leírtakat kell figyelembe venni, tehát az osztályzatnak a tanuló adottságain alapuló képességfejlődést kell tükröznie.

A motivált, az egyéni adottságainak és képességeinek megfelelő feladatot maximális igyekezettel ellátó, a tanszaki bemutatóra felkészülő tanuló osztályzata jeles.

A továbbképző szakaszba lépéshez a tanuló művészeti alapvizsgát köteles tenni.

A szorgalom osztályzat az egyéni adottságokat és képességeket figyelembe véve kifejezi az adott tantárgy iránti motiváltságot, a pontosságot, a kötelességtudatot, az aktivitást, az öntevékenységet, a feladatvállalási készséget.

A foglalkozások szóbeli értékelésekor a szorgalom értékelésére is ki kell térni.

A tanulók szorgalmát a csoportvezető pedagógusok félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítik.

Példás szorgalmú az a tanuló, aki aktivitásával, rendszeres önként vállalt feladataival nagyban hozzájárul a csoport eredményes munkájához. Vállalt feladatait pontosan, adottságaihoz, képességeihez mérten a lehető legmagasabb színvonalon végzi. A foglalkozásokat rendszeresen látogatja, igazolatlan hiányzása nincs.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki a képességeinek, adottságainak megfelelő feladatokat szívesen vállalja. Általában pontos, de félévente 1-2 alkalommal késik. A foglalkozásokon nyújtott aktivitása a tőle elvárható szintet nem mindig éri el. A tanév folyamán 1-2 igazolatlan hiányzása van.

Változó szorgalmú az a tanuló, aki a feladatok kiosztásánál igyekszik a háttérben maradni, a képességeinek, adottságainak megfelelő feladatokat is csak nehezen vállalja. Feladatainak ellátásáról időnként megfélekedezik. Pontatlan, félévente 3-5 alkalommal is elkésik. A tanév folyamán 3-5 igazolatlan hiányzása van.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki az adottságainak, képességeinek megfelelő feladatokat is visszautasítja ill. csak vonakodva vállalja. Megbízhatatlan, vállalt feladatainak teljesítéséről gyakran megfélekedezik. A foglalkozásokról rendszeresen elkésik, ötnél több igazolatlan hiányzása van.

3.5. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A tanév során a pedagógiai munka a tanév elején kialakított csoportokban, a csoportvezető pedagógus irányításával folyik. Különleges esetekben, valamely rendezvényre való felkészülés kapcsán (pl. Weöres Sándor Gyermekszínház Találkozó, Teátrum Gála) az eredeti csoportoktól eltérő csoportok is szervezhetők. Ezen eltérő csoportszervezésekhez ki kell kérni az igazgató engedélyét és a fenntartó jóváhagyását.

A csoportfoglalkozások mellett olyan egyéb foglalkozások is szervezhetők, amelyek a tantervi feladatok megvalósítását segítik. Ilyenek lehetnek a színház- vagy mozi előadások, hangversenyek, összművészeti fesztiválok, vetélkedők.

3.6. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Szolnokon, Újszászon és Törökszentmiklóson, ahol székhelyünk és telephelyeink működnek, a roma kisebbség, mint nemzetiség van jelen. Feladatellátási helyeinken változó arányban – van ahol elenyésző számban, máshol meghatározó mértékben - vannak jelen roma származású tanulók.

Mesefeldolgozásaink, népi játékaink során több alkalommal dolgozunk fel cigány népmeséket, mondákat. Mindezek során célunk, hogy alakuljon ki tanulóinkban a nyitottság, megértés és tisztelet a különböző szokások, életmódok, kultúrák, hagyományok iránt, hogy megismerjék tanulóink a cigányság kulturális, néprajzi, zenei, életmódbeli sajátosságait, a roma szokásokat a zene, a tánc és az irodalmi alkotásokon keresztül, hogy mindezek ismerete segítse tanulóinkat abban, hogy megértsék és tolerálják a romaságra jellemző érték- és normarendszert.

3.7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A hátrányos helyzetű tanulóink számára a művészeti oktatás megszervezése, a foglalkozásokon való részvétel lehetősége önmagában is jelentősen hozzájárul a társadalmi integrációjuk segítéséhez.

A színjáték tanszak jellegéből, a drámajáték foglalkozásokból adódóan olyan képességeik fejlődnek – kapcsolatteremtő képesség, verbális- és nonverbális kommunikáció, önbizalom, reális énkép, kreativitás – amelyek lényegesen javítják e tanulók státuszát közösségeikben, segítik beilleszkedésüket.

A drámapedagógia integrációs szerepe alapján tehát elsődleges feladatunknak tekintjük, hogy olyan kompetenciák alkalmazására tanítsuk meg a tanulókat, amelyek a másik elfogadására, tiszteletére, értékeinek, véleményének el- és felismerésére, a gyermeki személyiség egyediségének felfedezésére vonatkozik.

A drámapedagógia módszertani sajátosságából adódóan csökkentjük a hátrányos helyzetből adódó kudarcot és frusztrációt és arra törekszünk, hogy sikerélményhez és egyenlő tanulási esélyhez juttassuk a tanulóinkat. Gondolkodásra nevelünk és arra ösztönözzük a benne résztvevőket, hogy egy – egy emberi helyzetet több oldalról közelítsenek meg.

A módszer alapja a tanulók tevékenységeiben, a munkába, a felfedezésbe való folyamatos bevonásban rejlik, tehát kimondottan tevékenységközpontú pedagógiát folytatunk.

A drámával segítünk a tanulók személyes világképének kialakításában, önmaga elhelyezésében a világban. A drámafoglalkozásaink témája sokszor ugyanis valamely általános emberi (erkölcsi), illetve társadalmi probléma. Ezek aktív átgondolása pozitív hatással van tanulóink önképének, erkölcsi normarendszerének fejlődésére, a világ problémáinak megértésére. Döntési helyzetek sorát bízunk a (hátrányos helyzetű) tanulóinkra. A döntési helyzetek

megélése, megtapasztalása arra tanítja őket, hogy a megoldások különböző formáit keressék, végiggondolva azok lehetséges következményeit is.

További nagy előny, hogy a különböző szociális, etnikai háttérű gyerekeinktől együttműködést kíván, és az együttgondolkodás, a közös döntési folyamatokban való részvétel akarva-akaratlanul is a sajáttól eltérő vonások megismeréséhez vezet.

Pozitívan változhat a gyerekek osztályon belüli státusza: az általában háttérbe kényszerülő tanulók itt lehetőséget kaphat arra, hogy akár vezetőként, parancsnokként, megbízható, bátor, stb. tulajdonságokkal felruházott emberként jelenjenek meg társaik előtt.

A játékokban kockázatmentesen nyilvánulhatnak meg a tanulásban gyengébben haladók, a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók is, mert azok az emberi problémák, amelyeket a drámában vizsgálunk, nem az egyetlen jó válasz lehetőségét hordozzák magukban, ezért a tévedés és az emiatti megszegyenülés lehetősége is nagyon csekély.

Drámapedagógusaink a tantárgyak követelményei, fejlesztési feladatai kapcsán sok tekintetben segítik, erősítik a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlődését, felzárkóztatását.

A drámajáték foglalkozásokon a különböző gyakorlatok végzése során fejlődik tanulóink érzékszerveinek működése, megfigyelő és utánzó képessége, szókincse, beszéd- és mozgáskészsége, verbális, szabálytudata, mozgásos ügyessége, koordinációja, együttműködési képessége, figyelem-összpontosító (koncentráló) képessége, akaratereje, önfegyelme.

Pedagógusaink a drámajáték foglalkozásokon lehetőséget biztosítanak a nyugodt légkör kialakítására, a tanulók játékbatárságának felkeltésére, gátlások, szorongások oldására, manuális tevékenységekre, nemkívánatos (pl. agresszív) viselkedésformák visszaszorítására.

Beszédgyakorlatok során a pedagógusok a különböző légző, lazító, koncentrációs és hanggyakorlatok, artikulációs játékok révén fejlesztik a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók akusztikus figyelmét és érzékenységét, kifejező kedvét.

A mozgásgyakorlatok során fejlődik a tanulók mozgáskoordinációs készsége, teherbíró képessége, mozgás memóriája, rendszerező képessége.

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szakvéleményeiben megfogalmazott korrekciós és nevelési javaslatok a felsorolt képességfejlesztő tevékenységekkel összhangban vannak.

Ezáltal a drámafoglalkozásokon végzett dramatikus tevékenységek szerves részei a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók hátránykompenzációjának, ezzel együtt pedig egyenlő esélyhez juttatásának.

A Teátrum Alapfokú Művészeti Iskola csoportjaiban folytatott drámajátékkal megadjuk a lehetőségét a hátrányos helyzetű tanulók számára is, hogy sikerélményük legyen, hogy erősödjön önbecsülésük, hogy formálódjon reális énképük.

3.8. Az új tanterv bevezetésének ütemezése

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 1. számú melléklete változatlan formában tartalmazza a 2020. február 08-án hatályát veszítő, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet 1. számú mellékletét.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 2. számú melléklete változatlan formában tartalmazza a 2020. február 08-án hatályát veszítő, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendeletet módosító 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet 2. számú mellékletét.

A bevezetés ütemezését mutatja be az alábbi táblázat:

Jelmagyarázat:

1998: a korábbi 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet szerinti óraterv (1. sz. mell.)

2011: a korábbi 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet szerinti óraterv (2. sz. mell.)

Tanév	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2011/12	2011	2011	2011	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998
2012/13	2011	2011	2011	2011	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998
2013/14	2011	2011	2011	2011	2011	1998	1998	1998	1998	1998	1998	1998
2014/15	2011	2011	2011	2011	2011	2011	1998	1998	1998	1998	1998	1998
2015/16	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	1998	1998	1998	1998	1998
2016/17	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	1998	1998	1998	1998
2017/18	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	1998	1998	1998
2018/19	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	1998	1998
2019/20	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	1998
2020/21	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011

Záradék

A pedagógiai program elfogadásáról, módosításáról a tantestület nyílt szavazással dönt. A szavazási eljárás akkor hozhat pozitív döntést (az elfogadásról vagy a módosításról hozott igenlő döntést), ha a szavazáson a nevelőtestület legalább 80%-a jelen van és a szavazók minimum kétharmada igennel voksol.

A pedagógiai programot az igazgató hagyja jóvá.

A jóváhagyott pedagógiai programot a fenntartónak meg kell küldeni. A fenntartó a pedagógiai programot a finanszírozhatóság szempontjából vizsgálja. Amennyiben a pedagógiai program olyan elemet tartalmaz, amelynek megvalósítását a fenntartó pénzügyi okok miatt nem tudja finanszírozni, a programelemet az igazgató törli a pedagógiai programból, s az ilyen módon módosított pedagógiai programot ismételten megküldi a fenntartónak.

A pedagógiai program módosításával kapcsolatos javaslatot az igazgató, valamint a pedagógusok legalább 30 %-a kezdeményezhet.

A változtatási javaslatot az igazgatónak kell írásban benyújtani, aki azt a kézhezvételtől számított 30 munkanapon belül a nevelőtestület elé tárja.

A nevelőtestület a változtatási javaslatot köteles megtárgyalni, és a döntést meghozni.

A módosítást az igazgató hagyja jóvá.

A döntés eredményéről az igazgató írásban értesíti a javaslattevőt.

A pedagógiai program módosítására jogosultak tanévente max. két alkalommal élhetnek a javaslattétel lehetőségével.

A nevelőtestületnek a pedagógiai programot, annak megvalósíthatóságát ill. a megvalósítás mértékét évente értékelnie kell.

A pedagógiai programot a jóváhagyás után az intézmény honlapján nyilvánosságra kell hozni.